

Osby kommun

Rektorn vid Klockarskogsskolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Klockarskogsskolan
i Osby kommun

Tillsyn i Klockarskogsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Osby kommun under hösten 2013.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Klockarskogsskolan besöktes av Skolinspektionen den 6 november 2013.

Fakta om skolan

Klockarskogsskolan är en skola med verksamhet i förskoleklass och årskurserna 1–3 belägen i de centrala delarna av Osby. Eleverna i årskurs 3 får sin undervisning i lokaler i anslutning till Hasslarödsskolan som är belägen cirka en kilometer från Klockarskogsskolan. Vid inspektionstillfället är 120 elever inskrivna på Klockarskogsskolan varav 43 i förskoleklass. På skolan finns också fritidshem med 101 elever inskrivna. Eleverna i årskurs 3 erbjuds fritidshemsvistelse på Hasslarödsskolan. Skolan och fritidshemmet leds av en rektor, som är nytitillträdd på Klockarskogsskolan sedan höstterminen 2013, och är tillika förskolechef. Eleverna på Klockarskogsskolan fortsätter sin skolgång på Hasslarödsgården i årskurs 3 bredvid Hasslarödsskolan om ingen annan önskan påtalas.

Klockarskogsskolan var tidigare en skola med verksamhet i förskoleklass och årskurserna 1–2. Det finns ingen nationell statistik eller uppgifter från huvudmannen gällande elevernas kunskapsresultat. Från och med hösten 2013 är årskurs 3 också en del av Klockarskogsskolans organisation.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen konstaterar efter genomförd tillsyn på Klockarskogsskolan i Osby kommun att personalen arbetar aktivt och kontinuerligt för att skapa en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Intervjuade elever på skolan ger uttryck för att de trivs och känner sig trygga på skolan.

Tillsynen visar att skolan behöver utveckla sitt arbete gällande beredskapen att ta emot elever med annat modersmål än svenska genom att dels tillhandahålla adekvat stöd i form av studiehandledning på modersmålet, men också genom att undervisningen i svenska som andraspråk sker utifrån kraven i skolförordningen. Klockarskogsskolan arbetar aktivt för att identifiera och sätta in åtgärder för de elever som är i behov av särskilt stöd. Kännedomen om stödbehovet hos eleverna är god och anpassas utifrån behoven, åtgärdsprogram upprättas för de elever som bedömts vara i behov av särskilt stöd och åtgärderna följs upp och utvärderas. Tillsynen visar dock att skolan behöver säkerställa att det finns tillgång till psykologiska stödinsatser för de elever som har dessa behov.

Elevernas resultat följs kontinuerligt upp på individnivå, men någon samlad bild och bedömning av skolans resultat utifrån analyser har däremot hittills inte skett. Detta medför att såväl rektorn som lärarna får svårt att pröva och utveckla nya metoder för att säkerställa att insatserna ges i den utsträckning och på det sätt att måluppfyllelsen på skolan ökar. Exempelvis behöver skolan vidareutveckla sitt arbete med att ge elever som lätt når kunskapskraven ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Osby kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 14 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Osby kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna ger samtliga elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Skollagen anger att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

I intervjuer med rektorn och lärare framkommer att det inte alltid finns tillräckliga möjligheter att stimulera de elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Intervjuade lärare menar att det ofta är mer fokus på de elever som är i behov av stöd och de elever som behöver ledning och stimulans får klara sig mer på egen hand. Intervjuade elever beskriver att de stundtals upplever att uppgifter är för lätta och att de inte fått uppgifter med mer utmaning att arbeta med. Det finns dock elever som i intervjun kan ge exempel på att det ibland kan förekomma uppgifter där de ges stimulans i sin utveckling. Intervjuade lärare uppger att det är en utmaning att möta de elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling och att man som pedagog inte alltid ger tillräcklig ledning och stimulans. Rektorns uppfattning är att i de fall där eleverna lätt når kunskapskraven är det svårare för lärarna att ge ledning och stimulans till i tillräcklig omfattning.

Skolan måste säkerställa att samtliga elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

3 kap. 3 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Osby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.
- Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Motivering

Skollagen anger att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Rektorn har, enligt läroplanen, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Enligt verksamhetsredogörelsen för Klockarskogsskolan finns ett elevhälso-team på skolan där rektor, skolsköterska, kurator samt specialpedagog alltid ingår. Av verksamhetsredogörelsen framgår vidare att det i kommunen finns tillgång till skolläkare och psykolog. I intervjuer med rektorn, representanter för elevhälsan samt lärare framkommer att skolan gör utredningar om elevers eventuella stödbehov och ger stöd i de fall det konstaterats behov i utredningen. Om utredningen visar att en elev behöver stöd i form av psykologiska insatser ska skolan ansöka om detta genom ett remissförfarande till den centrala elevhälsan i kommunen. Det är enligt intervjuade lärare emellertid inte ovanligt att det kan ta uppemot ett år innan stöd i form av psykologiska insatser ges och eleven får då inte det stöd den har rätt till. I intervjuer med representanter för huvudmannen framkommer att det är problem med tillgång till psykolog och på grund av detta får eleverna som behöver denna stödinsats inte det stöd som utredningen har visat att de behöver.

Osby kommun har organiserat sin verksamhet så att skolorna ansöker om studiehandledning på modersmålet hos den centrala elevhälsan. I intervjuer med representanter för huvudmannen framkommer att det är stor efterfrågan

på studiehandledning på modersmålet och huvudmannen klarar inte att följa kraven i skolförordningen. På Klockarskogsskolan finns ett antal olika språk representerade som modersmål hos eleverna. Intervjuade lärare uppger att det finns elever som har behov av studiehandledning på modersmålet, men som inte får detta behov tillgodosett. Rektorn har efterfrågat detta hos den centrala elevhälsan som ansvarar för tilldelning av studiehandledning på modersmålet, men inte fått något svar.

Mot bakgrund av ovanstående ska Klockarskogsskolan se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen visar att eleven behöver. Vidare ska Klockarskogsskolan ge studiehandling på modersmålet till de elever som har behov av det.

Författning

3 kap. 8 § skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Osby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten.
- Rektorn ska fatta beslut om undervisning i svenska som andraspråk för de elever som det anordnas för.

Motivering

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att det på skolenheten, under medverkan av personal och elever, bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utvärdering av utbildningen. Av läroplanen framgår att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt skolförordningen ersätter undervisning i svenska som andraspråk undervisning i svenska och det är rektorn som beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev.

Av skolans dokumentation och intervjuer med rektorn och lärare framgår att det inte bedrivs något systematiskt kvalitetsarbete på Klockarskogsskolan. Lärarna följer kunskapsutvecklingen för de elever de ansvarar för i respektive

årskurs på individnivå, men uppger i intervjun att det inte medverkar i något systematiskt kvalitetsarbete. Rektorn uppger att det saknas en sammanställning och systematisk utvärdering av skolans resultat i syfte att utveckla skolan kvalitativt. Vidare uppger rektorn att det är ett utvecklingsområde för skolan. Osby kommun har via ett årshjul presenterat hur huvudmannen tänkt sig det systematiska kvalitetsarbetet med planering, uppföljning och utvärdering, men detta har inte påbörjats på skolan. Enligt rektorn efterfrågar huvudmannen inte någon dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet.

Enligt uppgift från enhetschef för den centrala elevhälsan ska det vara rektorn på skolan som fattar beslut om eleven ska läsa svenska som andraspråk vilket inte är fallet på Klockarskogsskolan. Chefen för den centrala elevhälsan i kommunen uppger vidare att skolan får tilldelade svenska som andraspråksresurser utifrån ett ansökningsförfarande. I intervjuer med lärare och rektorn på Klockarskogsskolan framkommer att det kommer en behörig svenska som andraspråkslärare till skolan vid två tillfällen per vecka som då undervisar en grupp elever i svenska som andraspråk. Övrig tid i ämnet är det elevernas klasslärare som undervisar i svenska som andraspråk. Vidare beskriver intervjuade lärare att det är de som tillsammans med svenska som andraspråksläraren gör en bedömning och beslutar om eleven ska läsa enligt kursplanen i svenska som andraspråk. Lärarna på Klockarskogsskolan uppger också att de får viss handledning av läraren i svenska som andraspråk för den del av undervisningstiden de har ansvar för.

Mot bakgrund av detta måste rektorn se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Vidare måste rektorn ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat. Rektorn måste också fatta beslut om undervisning i svenska som andraspråk för de elever som det anordnas för.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen

5 kap. 14-15 §§ skolförordningen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Osby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att elevhälsan arbetar förebyggande.
- Se till att elevhälsan arbetar hälsofrämjande.

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator.

Elevhälsan på Klockarskogsskolan har en grundbemanning med skolsköterska, kurator och en specialpedagog. Övriga kompetenser som psykolog och läkare ska finnas tillgängliga hos kommunens centrala elevhälsa. I intervjun med representanter för elevhälsan på Klockarskogsskolan framkommer att eleverna regelbundet har tillgång till medicinska, psykosociala och specialpedagogiska insatser, men intervjuade representanter från elevhälsan uppger att de främst arbetar med åtgärder av reparerande karaktär och i ringa grad med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Vidare framkommer i intervjuer med representanter för elevhälsan att de genomför hälsofrämjande insatser inom ramen för sin profession för enskilda elever. De är däremot inte involverade i det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet avseende Klockarskogsskolan. Elevhälsan involveras inte heller i några analyser av hur elevhälsan arbetar på skolan fungerar och de eventuella utvecklingsbehov som kan finnas. Av intervjuer framgår också att samverkan i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper sker sporadiskt.

Rektorn måste mot bakgrund av ovanstående säkerställa att elevhälsan ges möjlighet att arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Osby kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Det finns inte en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven i skollagen.

Motivering

Skollagen anger att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I intervjuer med elever, lärare, elevhälsopersonal och rektor framkommer att det på Klockarskogsskolan pågår ett aktivt målinriktat arbete mot kränkande behandling. Av den plan mot kränkande behandling som Skolinspektionen tagit del av är flertalet av åtgärderna generella och inte relaterade till verksamhetens specifika behov. Vidare saknas information om hur de planerade åtgärderna från förra läsåret har genomförts.

Med anledning av att eleverna på Klockarskogsskolan i övrigt erbjuda en trygg miljö där det pågår ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar därför Klockarskogsskolan en anmärkning.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Peter Säaw
Utredare

Cecilia Rösténus
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.